

VILNIAUS „LAISVĖS“ GIMNAZIJOS PROJEKTINIŲ DARBŲ RENGIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Projektinių darbų rengimo tvarkos aprašo (toliau – aprašas) paskirtis – apibrėžti projektinio darbo sampratą, tikslus, struktūrą ir jo rengimą, pristatymo, vertinimo ir saugojimo tvarką.
2. Aprašas parengtas vadovaujantis Brandos darbo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. V-893 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 15 d. įsakymo Nr. V-491 redakcija; Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. V-716 redakcija) ir gimnazijos ugdymo planu.
3. Aprašu vadovaujasi mokiniai, mokytojai – projektinių darbų vadovai, vertinimo komisijos nariai.
4. Vienas mokytojas vadovauja ne daugiau nei 5 projektiniams darbams.
5. Klasių vadovai surenka informaciją apie mokinių pasirinktas projektinių darbų temas, vadovus ir užpildo lentelę (1 priedas). Duomenis pateikia direktoriaus pavadotojui ugdymui.
6. Projektinių darbų trukmę, temų sąrašą ir darbų vadovus įsakymu tvirtina direktorius.
7. Už vadovavimą projektiniams darbams apmokama direktoriaus įsakymu nustatyta tvarka.

II. PROJEKTINIO DARBO SAMPRATA, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

8. Mokinių projektinis darbas – savarankiškas, individualus mokinio darbas, rengiamas ugdymo proceso metu, pasižymintis ne tik konkrečia mokomojo dalyko specifika, bet ir turintis mokslinio darbo elementų.
9. Projektinio darbo tikslas – formuoti mokinių mokslinio, tiriamojo, kūrybinio darbo įgūdžius, padėti geriau pasirengti tolimesnėms studijoms, ugdyti mokinių kritinį mąstymą.
10. Projektinio darbo uždaviniai:
  - 10.1. gilinti numatytos temos teorines ir praktines žinias;
  - 10.2. mokyti(s) planuoti darbo laiką, taikyti mokymosi ir tyrimo metodus;
  - 10.3. įgyti projektinio darbo atlikimo, aprašymo ir pristatymo įgūdžius.
  - 10.4. mokyti(s) kritiškai vertinti informaciją, ją sieti su gyvenimiškomis situacijomis;
  - 10.5. mokyti(s) bendrauti ir dirbti bendradarbiaujant.

III. PROJEKTINIO DARBO STRUKTŪRA IR JO RENGIMAS

11. Projektinį darbą sudaro trys dalys: procesas (projektinio darbo eiga), rezultatas ir pristatymas.

12. Pagal veiklos pobūdį projektinio darbo metu gali būti atliekamas teorinis tyrimas, kuriamas produktas ar kūrybinis darbas.
13. Mokinys pats renkasi, iš kurio dalyko srities rašys projektinį darbą.
14. Projektinio darbo idėją ir temą savarankiškai suformuluoja mokinys, konsultuojamas projektinio darbo vadovo.
15. Projektinis darbas atliekamas per kalendorinius metus.
16. Jei mokinys atvyko į II gimnazijos klasę, projektinis darbas rengiamas pagal atskirą grafiką.
17. Kiekvienas mokinys atlieka individualų projektinį darbą. Mokinys gali konsultotis su IT bei kalbų mokytojais.
18. Projektinio darbo pirmame etape mokinys parengia Projektinio darbo rengimo planą pagal 2 priedą, atsižvelgdamas į projektinio darbo etapus ir trukmę, patvirtintą direktoriaus įsakymu.
19. Projektinio darbo aprašas rengiamas pagal projektinio darbo aprašo reikalavimus (3 priedas).
20. Parengtą projektinį darbą mokinys pateikia vadovo nustatytu laiku. Dėl pateisinamų priežasčių projektinio darbo pristatymas gali būti atidedamas (atleidžiamas).

IV. PROJEKTINIO DARBO VERTINIMAS

21. Projektinį darbą vertina darbo vadovas ir vertinimo komisijos.
22. Projektinio darbo I ir II (teorinę ir praktinę dalį) etapus vertina darbo vadovas pagal 5 priedą.
23. III etapo vertinimui projektinio darbo aprašą mokinys pateikia vertinimo komisijai.
24. Projektinio darbo III etapą vertina komisija, kurią sudaro IT mokytojai ir kalbų mokytojai pagal 6 priedą.
25. Projektinio darbo IV etapą vertina vertinimo komisija, kurią sudaro 3 nariai. Kiekvienas vertinimo komisijos narys pristatymą vertina atskirai. Visų komisijos narių skiriami vertinimai sudedami ir išvedamas vidurkis. Pristatymas vertinamas pagal nustatytus projektinio darbo pristatymo reikalavimus (7 priedas).
26. Visi vertinimai fiksuojami elektroninėje projektinių darbų vertinimo sistemoje (*Ms Excel*).
27. Galutinį projektinio darbo vertinimą sudaro penkių pažymių vidurkis.
28. Jei mokinys projektinį darbą pristatė konferencijoje ar kituose miesto/šalies renginiuose, jis atleidžiamas nuo projektinio darbo pristatymo, o šis etapas vertinamas 10 (dešimt).

V. PROJEKTINIŲ DARBŲ SKLAIDA

29. Geriausi projektiniai darbai pristatomi mokinių konferencijose.
  30. Projektinių darbų parodos organizuojamos gimnazijos skaitykloje.
-

PROJEKTINIO DARBO TEMOS IR VADOVAI

Klasė: _____

Klasės vadovas: _____

Eil.Nr.	Mokinio vardas, pavardė	Tema	Projektinio darbo vadovas
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			

PROJEKCTINIO DARBO (KŪRYBINIO DARBO/ PRODUKTO KŪRIMO/ EKSPERIMENTO) ATLIKIMO PLANAS

Veiksmas	Rezultatas	Data
1. Temos formulavimas	Suformuluota aktuali, konkreti, originali tema.	
2. Tikslų, uždavinių, hipotezės formulavimas	Aiškiai suformuluota hipotezė ir tikslas, uždaviniai atitinka išsikeltą tikslą.	
3. Tyrimo/eksperimento/laboratorinio darbo planavimas	Tinkamas metodų, priemonių ir medžiagų parinkimas.	
4. Projektinio darbo planavimas	Savarankiškai parengtas projektinio darbo planas	
5. Šaltiniai	Optimalus šaltinių parinkimas analizei.	
I etapo vertinimas		
1. Įvado parengimas	Suformuluota problema, tikslas ir uždaviniai, apibūdinamas nagrinėjamo klausimo ištirtumas, numatomi tyrimo metodai, pagrindžiamas temos aktualumas.	
2. Teorinė šaltinių analizė ir aptarimas	Išsamiai analizuojama teorinė ir faktinė medžiaga.	
Tarpinis vertinimas		
3. Tyrimo duomenų rinkimas ir fiksavimas ARBA Kūrybinio darbo/produkto kūrimas	Tiriamosios dalies apžvalgoje aprašomas tiriamojo darbo metodas, darbo eigos aprašymas, tiriamojo darbo surinktų duomenų analizė bei tiriamojo darbo apibendrinimas. ARBA Medžiagos ir (ar) priemonių, skirtų produktui sukurti, panaudojimas. Sukurtas kokybiškas kūrybinis darbas/produktas.	
4. Tyrimo rezultatų analizė ir apibendrinimas	Gautų duomenų pateikimas ir analizė pasirinktu aspektu.	
5. Išvadų suformulavimas	Glaustas visų darbo dalių rezultatų apibendrinimas.	
II etapo vertinimas		
Projektinio darbo parengimas pagal aprašo reikalavimus	Projektinio darbo parengimas ir pateikimas vertinimo komisijai	
III etapo vertinimas		
Viešasis projektinio darbo pristatymas	Projekto pristatymas	
IV etapo vertinimas		

PROJEKTINIO DARBO APRAŠO REIKALAVIMAI

PROJEKTINIO DARBO DALYS

1. **Titulinis lapas.** Jame nurodoma (žr. 4 priedą): mokykla (pavadinimas); projektinio darbo tema; dalykas(-ai); darbą rengė: mokinio vardas, pavardė, klasė; darbo vadovas: mokytojo vardas, pavardė, kvalifikacija; vietovė (vietovė, kurioje yra mokykla, pavadinimas: miestas/kaimas, savivaldybė), atlikimo metai.
2. **Turinys.** Turinyje pateikiama aiški darbo struktūra bei struktūrinės dalis atitinkantys puslapiai. Apimtis – iki 1 puslapio.
3. **Įvadas.** Įvade nurodomas darbo tikslas ir uždaviniai, (gali būti hipotezė), įvardijama problema, jos aktualumas. Rekomenduojama įvado apimtis nuo 0,5 iki 1 puslapio.
4. **Teorinė dalis.** Išsamiai analizuojama teorinė ir faktinė medžiaga: sąvokos, pateikiama problemos teorinė analizė, pateikiama tyrimo (eksperimento) metodika, kuriamo produkto kelio paieška. Šią dalį sudaro 2-3 skyriai, kurie gali būti suskirstyti į poskyrius.
5. **Tiriamoji – kūrybinė dalis.** Tiriamosios arba kūrybinės dalies apžvalgoje aprašomas tiriamojo/kūrybinio darbo metodas, darbo eiga, surinktų duomenų analizė arba kūrybinis produktas, tiriamojo/kūrybinio darbo apibendrinimas.
6. **Išvados.** Projektinio darbo išvadose apibendrinami atlikto darbo rezultatai, jie siejami su iškelto tikslu ir uždaviniais, pateikiamos darbo išvados. Apimtis - iki 0,5 psl.
7. **Literatūros ir šaltinių sąrašas.** Surašomi visi naudoti informacijos šaltiniai, tiek spausdinti, tiek elektroniniai.
8. **Priedami priedai.** Prieduose yra įterpiamos tyrimo duomenų lentelės, brėžiniai, anketos, interviu klausimai, nuotraukos ir pan.
9. **Įsivertinimas.** Pateikiama tiek apraše, tiek pristatyme pagal priedą Nr. 8.

REIKALAVIMAI DARBO MAKETAVIMUI

1. Pagrindinio teksto dydis – 12 pt, antraštės – 14 pt, šriftas – Times New Roman. Antraštės galima išskirti kita nei juoda spalva arba paryškintuoju stiliumi (Bold).
2. 1,5 intervalo eilutė, lygiavimas pagal abu kraštus. Antraštės galima lygiuoti centre.
3. Puslapio paraštės: kairėje – 3 cm; viršuje, apačioje – 2 cm, dešinėje – 1 cm.
4. Nauja teksto eilutė pradeda 15 mm nuo kairiojo krašto.
5. Puslapiai numeruojami nuosekliai, pradedant antraštiniu (tituliniu), tačiau šiame puslapyje numeris nerašomas.
6. Tekste pateikiamos iliustracijos – lentelės, paveikslai, schemas ir pan. – turi būti numeruojamos nuosekliai iš eilės ir turėti pavadinimus.

REIKALAVIMAI LITERATŪROS SĄRAŠUI

1. Literatūros sąrašė pateikiami naudoti šaltiniai ir literatūra pagal autorių pavardes abėcėlės tvarka.
2. Literatūros sąrašė šaltiniai dėstomi tokia tvarka:
  - 2.1. Straipsnio apraše nurodoma autoriaus (-ių) vardo (-ų) inicialai ir pavardė (-ės). „Straipsnio pavadinimas“, žurnalo pavadinimas, tomas (numeris), leidimo metai.
  - 2.2. Knygos apraše nurodoma autoriaus (-ių) vardo (-ų) inicialai ir pavardė (-ės). Knygos pavadinimas, puslapiai. Leidimo vieta, leidimo metai.

2.3. Straipsnio, kuris publikuotas knygoje, apraše nurodoma autoriaus (-ių) vardo (-ų) inicialai ir pavardė (-ės). „Straipsnio pavadinimas“. Knygos autoriaus (-ių) vardo (-ų) inicialas, pavardė (-ės). Knygos pavadinimas, leidimo vieta, leidykla, ir straipsnio knygoje puslapiai.

2.4. Elektroninio dokumento apraše greta įprastų spausdinio (straipsnio, knygos, skyriaus ar straipsnio knygoje) aprašo elementų nurodomas interneto prieigos adresas.

3. Projektiniame darbe naudojamų literatūros šaltinių pavyzdžiai::

- B. Mikulskienė. „Sprendimų priėmimo metodai“, „Vadyba: mokslo darbai“, Nr. 15(3), p. 38–49, 2011.
- B. Mikulskienė. *Sprendimų priėmimo metodai*. Vilnius: MES, 2011.
- B. Mikulskienė, A. Mikulskienė. *Sprendimų priėmimo metodai*. Vilnius: MES, 2011.
- B. Mikulskienė. „Sprendimų priėmimo metodai viešajam valdymui“. Iš V. Smalskys. *Socialinių mokslų studijos*, p. 443–458. Vilnius: MES, 2011.
- B. Mikulskienė. *Sprendimų priėmimo metodai*, 2011. Prieiga per internetą: http://www.mruni.eu/mru_lt_dokumentai/biblioteka/pdf/APA.pdf.

REIKALAVIMAI CITAVIMUI

1. Teiginiai, pažodžiui atkartojantys kitų autorių mintis, turėtų būti pateikiami kaip citata.
2. Cituojant turi būti nurodomas citatos šaltinis ir autoriaus vardas, jeigu jis yra nurodytas kūrinyje, iš kurio citata paimta.
3. Cituojama turi būti tiksliai. Turi aiškiai matytis cituojamos dalies pradžia ir pabaiga.
4. Citatos išskiriamos kabutėmis arba kursyvu ir pažymimos kaip bibliografinė nuoroda/ išnaša, nurodant autoriaus vardą, pavardę, kūrinio pavadinimą ir leidimo duomenis bei puslapį, iš kurio buvo cituota. Pvz.: „Didžioji dalis moksleivių netaps profesionaliais menininkais, tačiau kūrybinių veiklų metu suformuotas netradicinis mąstymas leis kitaip atlikti užduotis bei spręsti išskylančias problemas“ (J. Yang, 2015, p. 45).
5. Kabučių nereikia, jei tekstas perfrazuojamas, atpasakojamas ar analizuojamas, pvz.: Pasak Mairinio, tai ir buvo didžioji Lietuvos tragedija (Maironis, Raštai, I t., 2000, p.16). Šiuo atveju tik nurodoma, iš kur buvo paimti duomenys.

VILNIAUS „LAISVĖS“ GIMNAZIJA

.....projektinis darbas
(Dalyko)

.....
(Projektinio darbo pavadinimas)

Darbą rengė

.....

(mokinio klasė, vardas, pavardė)

Darbo vadovas (-ė)

.....

(mokytojo vardas, pavardė ir kvalifikacinė kategorija)

Vilnius
(metai)

PROJEK TINIO DARBO (TYRIMO/EKSPERIMENTO/KŪRYBINIO DARBO/PRODUKTO KŪRIMO) VERTINIMAS

Veiklos sritys	Vertinimo kriterijai	Vertinimo lygmuo	Taškai
I etapas			
1. Temos formulavimas	Suformuluota aktuali, konkreti, originali tema.	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2
2. Projektinio darbo planavimas	Savarankiškai parengtas projektinio darbo planas.	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2
3. Tikslų, uždavinių (hipotezės) formulavimas.	Aiškiai suformuluoti tikslas, uždaviniai, atitinkantys išsikeltą tikslą (gali būti ir hipotezė).	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2
4. Veiklų suplanavimas	Veiklų, skirtų produktui kurti, tyrimui atlikti, suplanavimas.	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2
5. Šaltinių numatymas	Optimalus šaltinių pasirinkimas.	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2
I etapo vertinimas			
II etapas			
Teorinė dalis			
1. Įvado parengimas	Suformuluota problema, tikslas ir uždaviniai, apibūdinamas nagrinėjamo klausimo ištirtumas, numatomi tyrimo metodai, pagrindžiamas temos aktualumas.	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2
2. Teorinė šaltinių analizė ir aptarimas	Išsamiai analizuojama teorinė ir faktinė medžiaga.	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2
Tarpinis vertinimas			
Tiriamoji dalis			
3. Tyrimo duomenų rinkimas ir fiksavimas ARBA Kūrybinio darbo/produkto kūrimas	Tiriamosios dalies apžvalgoje aprašomas tiriamojo darbo metodas, darbo eigos aprašymas, tiriamojo darbo surinktų duomenų analizė bei tiriamojo darbo apibendrinimas. ARBA	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2

Veiklos sritys	Vertinimo kriterijai	Vertinimo lygmuo	Taškai
	Medžiagos ir (ar) priemonių, skirtų produktui sukurti, panaudojimas. Sukurtas kokybiškas kūrybinis darbas/produktas.		
4. Rezultatų analizė ir apibendrinimas.	Gautų duomenų pateikimas ir analizė pasirinktu aspektu. ARBA Gauto kūrybinio darbo/produkto aprašymas.	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2
5. Išvadų suformulavimas	Glaustas visų darbo dalių rezultatų apibendrinimas.	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2
II dalies vertinimas			

PROJEKTINIO DARBO APRAŠO VERTINIMAS

Veiklos sritys	Vertinimo kriterijai	Vertinimo lygmuo	Taškai
1. Titulinis puslapis	Laikomasi 4 priedo reikalavimų	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2
2. Darbo turinys	Turinys, nurodant puslapius, rašomas projektinio darbo antrajame lape (apimtis – iki 1 puslapio). Turinyje pateikiama aiški darbo struktūra bei struktūrinės dalis atitinkantys puslapiai.	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2
3. Kompiuterinis raštingumas	Laikomasi 3 priedo reikalavimų	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2
4. Kalbos normų laikymasis	Darbas parašytas taisyklinga bendrine kalba; nėra gramatikos, rašybos, skyrybos klaidų.	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2
5. Literatūros ir šaltinių sąrašas	Darbe nurodyti citatų šaltiniai, pateikiamas literatūros sąrašas (laikantis 3 priedo reikalavimų).	Ne	0
		Iš dalies	1
		Taip	2
III etapo vertinimas			

PRISTATYMO VERTINIMAS

Pranešėja (-as, -ai) _____

Pranešimo tema _____

Data _____

Vertintojas _____

1. Aiškiai ir logiškai pristatomi projektinio darbo aktualumas, tikslas ir uždaviniai, metodai, svarbiausi rezultatai ir išvados.	0	1	2
2. Vartojamos tinkamos, su projektinio darbo tema susijusios dalykinės sąvokos ir tinkami terminai.	0	1	2
3. Pateikta kokybiška (aiški, gerai matoma, neperkrauta iliustracijomis, tekstu ir t.t.) vaizdinė medžiaga.	0	1	2
4. Užmegztas ryšys su auditorija. Pranešėja (-as) kalbėjo aiškiai, garsiai ir taisyklingai. Išsamiai atsakyta į auditorijos pateiktus klausimus.	0	1	2
5. Tinkamai išnaudotas pristatymui skirtas laikas (5 min.).	0	1	2
6. Pristatymo metu pateikia įsivertinimą.	0	1	2
Galutinis vertinimas:			
Pristatymo privalumai:			
Ką galima tobulinti:			

ĮSIVERTINIMAS

Įsivertinimo dalyje, kuri yra pateikiama tiek apraše, tiek pristatyme, atsakoma į šiuos klausimus:

Eil. Nr.	Klausimas	Rezultatas
1	Ko siekiau atlikdamas projektinį darbą?	
2	Ką pavyko pasiekti?	
3	Ką išmokau tyrinėdamas?	
4	Ką, kodėl ir kaip reikėjo keisti?	
5	Kokia buvo sudėtingiausia proceso dalis?	
6	Ką kitą kartą daryčiau kitaip ir kodėl?	
7	Kas man labiausiai patiko projektinio darbo atlikimo procese?	